

Ep! Parlem-ne... 12

FULL INFORMATIU I DE DIVULGACIÓ DEL SERVEI LINGÜÍSTIC D'ESADE

Novembre de 1997

LES MESURES I LES MIDES

En la majoria de llengües es parla de pesos i mesures: FR. poids et mesures, CAST. pesos y medidas, IT. pesi e misure, ANG. weights and measures; però en català s'empra tradicionalment la forma completa **pesos, mides i mesures**.

- **mida** s'empra només per referir-se a longituds (lineals): Mides d'amplària, llargària i alçària.
- **mesura** s'aplica a superfícies i capacitats, i ha esdevingut un concepte més genèric: Aquest estudi tracta sobre la mesura de la qualitat de vida.

Però també cal tenir en compte els seus derivats:

- de **mida** tenim el verb **amidar** i, d'aquest, el substantiu **amidament**: Era molt alt, devia amidar gairebé dos metres. L'amidament d'un camp.
- de **mesura** fem **mesurar** i **mesurament** o **mesuratge**: Hem de ser capaços de mesurar els conceptes que volem estudiar. Hi ha hagut un error en el mesurament de les variables latents.

Així, doncs, **medir** i **medició** són castellanismes que cal rebutjar.

I és que en català, Medir és un nom propi d'home. **Sant Medir** era un llaurador català que va ser martiritzat a Sant Cugat del Vallès als primers segles del cristianisme. El dia 3 de març se'n celebra la diada. Heu vist mai la desfilada de les colles de sant Medir? Doncs no té res a veure amb les mides i les mesures, si no és per la quantitat de quilos de caramels que van tirant...

CAL NO CONFONDRE...

negligir (CAST. *despreciar, negligir*)

- Vol dir deixar (algú o alguna cosa) sense tenir-ne cura, descuidar. *Negligir les responsabilitats*.
- També significa no tenir en compte. *Aquestes dades es poden negligir*.

negligible (adj.) (CAST. *despreciable*)

- Vol dir que es pot negligir. *Aquestes dades són negligibles*.

★ No s'han de confondre amb **menysprear** i **menyspreable**.

menysprear (CAST. *despreciar*)

- Vol dir estimar en menys del que val; considerar indigne d'estima. *Menysprear les riqueses. Menysprear els calumniadors*.

menyspreable (adj.) (CAST. *despreciable*)

- Vol dir que mereix el menyspreu. *Els calumniadors són menyspreables*.

COM LES ABREUGEM...

Les abreviacions de les unitats del sistema mètric decimal són símbols i tenen les característiques següents:

- S'escriuen *en minúscules*, d'acord amb les normes ISO i altres convencions internacionals: **t (tona mètrica)**
- S'escriuen sempre *en rodona i sense punt*, però poden portar caràcters especials: **m² (metre quadrat)**
- Són *invariables* pel que fa al plural: **10 km (deu quilòmetres)**

Entre un símbol i la xifra que el precedeix, hi ha d'haver un espai: **2 g (dos grams)**